

Karácsony Sándor Közalapítvány a Józsefvárosért
1082 Budapest, Baross u. 63-67.
18042436-1-42

www.karacsonysandorkozalapitvany.hu
karacsonysandorkozalapitvany@jozsefvaros.hu

Tájékoztató az értékelési, bírálati és döntési folyamatról a

„Balogh Paci”

művészeti ösztöndíjprogramban

2025. évben 4. alkalommal került kiírásra a Józsefvárosban élő 10-30 éves korosztályra a fiatal művészeket támogató ösztöndíjprogram a Józsefvárosi Önkormányzat és a Karácsony Sándor Közalapítvány a Józsefvárosért (alapítvány) jóvoltából. A program egyre ismertebb és népszerűbb, ami talán a befektetett munkának és az időközben összegyűlt tapasztalatnak köszönhető. Érezhetően megnőtt a nyomás és a figyelem az alapítvány kuratóriumán és a programban dolgozó mentorokon a jelentkezők, valamint a fiatal/gyermekkorú jelentkezők családjainak részéről. Ez az önmagában pozitív fejlemény indokoltá teszi, hogy egyértelmű és átlátható módon megfogalmazásra és leírásra kerüljön, hogy mi történik egy-egy pályázattal, mi alapján értékeli a kuratórium, milyen belső igények, szükségégek mentén alakul ki az, hogy egy adott évben kik kapnak lehetőséget támogatottként részt venni a programban.

A művészeti produkciók minőségének értékelése természeténél fogva szubjektív műfaj. Ez persze a döntésekkel járó felelősséget nem mérsékli, de árnyalja. A produkciótól lehetetlen elválasztani a művészt, annak személyét, vélt vagy valós tulajdonságait. Léteznek sztenderd eljárások- ilyen például az anonimizált pályázat értékelés, vagy zenei produkció esetében a „függöny mögötti” meghallgatás-, amelyet a kuratórium is alkalmazott az idősebb-érettebb korosztály számára kiírt 30+-os pályázat pontozása, értékelése során. A fiatal művészeknek szóló programban azonban ez a technikai segítség nem jöhet szóba. Egyszerűen azért, mert nincs relevanciája, hiszen ilyenkor nem a legjobbakat keressük, hanem a legmegfelelőbb, legalkalmasabb résztvevőket. Vagyis nem is célunk elválasztani a talentumot a forrástól, az embertől.

Pályázatok értékelése/pontozása

A pályázó által elérhető maximum pontszám 200 pont.

A megalapozott döntéshez a fiatal korosztály esetében is szükség van objektív mutatókra. Ennek okán egy személyes, de tárgyyszerű kérdéseket tartalmazó adatlapon érkeznek a pályázók írásos anyagai, záros határidővel, formai elvárásokkal. A kérdésekre adott válaszok közül 4 kerül pontozásra (0-30), a kérdések mellett ez egyértelműen volt jelölve. A pontozást az egyik művészeti mentor, művésztanár, és egy pályázat értékelésben tapasztalt kurátor végzi. Az így kapott pontokat kiegészíti a jelentkező erre vonatkozó nyilatkozatából következő ún. szociális jogcímen kapott pontszáma (maximum 20 pont adható).

Az adatlapon leírt válaszokkal elérhető 90 ponthoz nem feltétlenül kell a korábbi sikerekről, eredményekről beszámolni (bár ez nyilván egy fontos szempont, de csak az egyik). Érdekesebb a kuratórium számára, hogy az adott jelentkezőt mi motiválja, milyenek az ambíciói, miben szeretne fejlődni, és hogy van-e víziója arról, hogy hogyan fog hasznosulni esetében a szakmai és anyagi támogatás. Ezek megfogalmazása, főként gyermekként jelentős kihívás. De mivel találkozunk ebben a korosztályban is gondosan megírt, átgondolt pályázati anyagokkal, ebből az elvárásból az alapítvány nem szeretne engedni. Sokkal inkább elérni kívánt cél a kuratórium részéről, hogy a pályázók nőjenek fel a feladathoz, hiszen a későbbi művészetükben számtalan hasonló helyzetbe kerülhetnek a fiatalok.

A pályázatnak és a -főképpen a képzőművészeti kategóriára jelentkezők esetén- mellékelt korábbi munkáknak elég meggyőzőnek kell lennie ahhoz, hogy valakit személyes meghallgatásra hívjon be egy a kuratórium által kiválasztott bizottság. Ez az évek során egy bevett gyakorlat lett a pályázatok elbírálásának rendszerében.

Személyes meghallgatások és bírálat

A pontozást követően az eredmények alapján személyes értesítést kaptak a második körbe jutott pályázók, időpont egyeztetés történt velük a személyes meghallgatásra, interjúra. A találkozóra magukkal kellett hozniuk a – zenei kategóriában- hangszerüket, korábbi munkáikat, portfóliójukat valamilyen vizsgálható formában.

A személyes találkozókra a programban dolgozó művészeti mentorok és a kuratórium képviselője vett részt.

A bírálat szempontjai ugyan rugalmasak, és mindig az adott program év koncepciójának megfelelően alakulnak, azonban a főbb irányelvek a folyamat előtt lefektetésre kerülnek. Ezek, a teljesség igénye nélkül a következők: zene kategória esetén a hangszeres tudás, egyéb kategóriában a megfelelő készségek, technikai tudás, koncepció megléte; ezek hiánya nem kizáró tényező, de rendelkeznie kell a jelentkezőnek megfelelő motiváltsággal, de akár tervvel is ezek fejlesztésére. Fontos szempont, hogy mennyire mutatkozik a pályázó nyitottnak, érdeklődőnek és együttműködőnek arra, hogy egy éven keresztül elköteleződjön a program mellett, vállalni tudja-e az ebből adódó feladatokat.

Az Ösztöndíjprogram IV-ben úgy kerültek kiválasztásra a jelentkezők, - az elképesztően tehetséges pályázók közül - hogy a bírálóknak volt egy elképzelése arról, hogy milyen zenei és egyéb művészeti produktumok létrehozása az 2025/26-ös ösztöndíjprogram célja. A zeneművészet kategóriában a bírálók ennek alapján választották ki a zenészeket. Praktikus szempont volt például, hogy az adott hangszer és maga a zenész tud-e illeszkedni a megtervezett felállásban játszó zenekarhoz.

A program az állandó tanulásról, alkalmazkodásról és megújulásról szól, a jelentkezőnek meg kellett győzni a bírálókat ezen képességeikről. Meghatározó szempont volt tehát a jelentkező kreativitása, rugalmassága is.

Ilyen módon fordulhat elő, hogy egyik évben bekerülhet egy magasan képzett, profi zenész és egy kezdő muzsikusként is, de egy másik kvalifikált társuk nem, és viszont.

A meghallgatások, interjúk után a bírálók összeültek és elkezdődött a személyes benyomások és objektív megállapítások összevetése. Ez, a döntési folyamat legizgalmasabb és egyben legnehezebb része, mert jól kell egyensúlyozni a kétféle benyomás súlya között.

Döntés

A kapott eredmény, javaslat végül a teljes kuratórium elé kerül, ahol minden pályázat/pályázó teljesítménye a kapott értékelések és vélemények alapján összefoglalásra kerül. Bár a kuratóriumnak önálló joga van a döntésben, a folyamat során összegyűlt - a bírálók által adott - információk alapján kialakult eredményt jellemzően nem írja felül.

Budapest, 2025 június.

Karácsony Sándor Közalapítvány a Józsefvárosért kuratóriuma